

Vírusos nyelvészkedés

Az egy esztendeje ránk tört vírussal kapcsolatban már a legelején sok mindent összehordtak, sokan el is hitték a jón azonnal ellenkező híreszteléseket, mások átestek a hasonlóan logikátlan ellenkező oldalra, de hogy nyelvújító szerepre is ácsingózik a fránya koronás, azt még én sem hittem volna, holott arról vagyok hírhedt, hogy az emberi butaságot korlátlanul és határtalannak tartom, olyanak, ami bármire képes. Na de épp a nyelvészkedésnek a gondolkodással rokonítható utótagjába csapjon bele?!

Hiába, íme egy újabb visszaigazolt népi bölcsesség: holtig tanulunk mindannyian. Ennek ellenére én máris ünnepélyesen bejelentem: nem vagyok hajlandó elfogadni és még véletlenül sem használni a hosszú évtizedek óta mesterségemmé, sőt lényegemmé vált anyanyelvemet eltorzító első vírusos nyelvterméket, az „oltakozást”. Aki kitalálta, valószínűleg jó sokat hisz magáról, kár, hogy olyan alapvető nyelvi ismerete sincs, hogy mit jelent a visszaható ige. Röviden annyit, hogy a beszélő cselekszik önmagával vagy önmagában. Például mosakodik, tisztálkodik, étkezik, tanakodik. Nem sorolom tovább, a lényeg, hogy nem próbálja önnön bal karjába valahogy beledöfni jobb kézzel (vagy fordítva) az oltóanyagot továbbító injekciós tűt.

A vírusfertőzött „nyelvésznek” nem volt elég ez az első kreáció, hisz hamarosan elhangzott az „átoltás” is. Feltehetőleg abból indult ki, hogy nyelvünk egyik csodatevő eleme az igekötő, ám ha egy minimális tudás

sincs mellette, akkor úgy „széthülyíti” az embereket ezzel az „átoltással”, mint a másik „alkotással”, az oltásfelvétellel. Mintha legálábbis ruhadarab vagy valami eldobott tárgy volna.

Idő kellett ahhoz, hogy megértsem ezt a nyelvi gyilkolást: feltehetőleg túl póriának érezték az oltás szót az „átoltók” és „feltevők”, azért is ragaszkodnak olyan következetesen a „vakcina” használatához. Mert amikor magáról az ellenanyagot is nevezett oltásról van szó, akkor csakis vakcinát emlegetnek. Magyarán: megadják a módját. Ahogy az egyszerű egészséget sem szívesen veszik szájukra, hisz nem is egy nem egészséges emberről – és most lelövöm a poént, hiszen nem is betegről – beszélnek, hanem olyanról, akinek „egészségügyi problémái” vannak. Szegények, fogalmuk sincs, mekkorát tévednek! Ezek szerint nincs honnan tudniuk, hogy az egészségügyi probléma az például egy kórház felszámolása vagy a krónikus orvos- és ápolószemélyzet-hiány, netán a gyógyszer vagy sebészeti eszközök hiánya. Nem, ilyesmikre még gondolni sem mernek, szajkózzák, amit a nagyok mondanak.

Ahogy a gyerekek is teszik, akiknek nem tiltották ugyan meg a szüleik az egyik kedvenc édességük, a kakaós kocka néven nevezését, de mert a nagyok csak brownie-t emlegetnek, a gyerekek is csak azt kérik, ha eleinte nem is voltak biztosak benne, mit rak majd eléjük a mamájuk. De szerencsére nem csalódtak.

Molnár Judit

Fizessen elő lapunkra!

A *Várad folyóirat* előfizetési díja: 3 hónapra 25 lej, 6 hónapra 50 lej, 1 évre 100 lej. A lap előfizethető a Gheorghe Șincai Megyei Könyvtár pénztárában készpénzzel vagy postán pénzesutalvánnyal (mandat poștal), az előfizető nevének és pontos lakcímének,

valamint az „Abonament *Várad*” megjelölésével: Biblioteca Județeană „Gheorghe Șincai” Oradea; CUI 4687188; Cod IBAN: RO66TREZ07621G330800XXXX, Trezoreria Oradea. Az előfizetők a lapot postán kapják meg.

Biharország – Zöldövezet

4. Fákkal ismerkedtünk a Föld napján – Séta a püspöki palota kertjében

Dal – szöveg

6. „Hol a világ véget ér, nem ér véget a dal” (2.) – Folytatjuk Tamás-Péter Réka tanulmányát Bródy János dalszövegeiről

Könyvespolc

9. Amit az összeesküvés-elméletekről tudni kell – Kustán Magyarai Attila *Ébredők* című kötete

Kultúra

11. Művészet, sport, film és zene egy helyen – A megyei könyvtár médiatára

14. Léna verses doboza – Rajongók tízezeinek szerez örömet a versmondó lányka

Vélemény

16. Munkavállalók (13.) – D. Mészáros Elek szocióriportjának folytatása

Irodalom

18. Kimondós – Lőrinczi Borg Ágnes verse
20. Férfiléptek – Zoltay Livia prózája
21. B. Mihály Csilla versei

(Fény)képes krónika

22. Erdélyi Winnetou az erdélyi Atlantison – Kerekes István fotója és története

Filmkritika

23. Kollektív erőfeszítés a kollektív bűnösség feltárására – Bozsódi-Nagy Orsolya az Oscar-díjra nevezett román filmről

Kultúra

25. Egerek, madarak, cserepek – Ferdítésektől óv Molnár Judit

Társadalom

26. Átalakításra szorul a nyugdíjrendszer – Online szaktanácskozás döntéshozók nélkül

Biharország – Oktatás

28. Vállalkozás mindenkinek? – Csizmadia György nyugalmazott szaktanár a középiskolai gazdasági oktatásról

Társadalom

30. Egy év online oktatás – a felmérés tanulságai – Előzetes kutatási eredmények

Kultúra

33. Emberközpontú fotográfiák – Beszélgetés Palágyi Barbarával a Free SZFE mozgalmat dokumentáló kiállításáról

Biharország – Üdítő

38. Kincsek – Keresztrejtvény

Biharország – Gazdaság

39. Elfogadták a váradai és a megyei büdzsét

Várad folyóirat – kulturális közéleti havilap. **Kiadja** a Gheorghe Șincai Bihar Megyei Könyvtár – Nagyvárad, Várad Kulturális Folyóirat Részleg. **Intézményfenntartó:** Bihar Megye Tanácsa. **Szerkesztőség és kiadó:** Nagyvárad, Armatei Române utca 1/A, C épület, II. em. 7. ajtó; telefon: 0259/431-257; 0771/269-647. **Postacím:** 410087 Oradea, str. Armatei Române nr. 1/A, corp C. **E-mail:** biharmegye@gmail.com; bibliobihor@yahoo.com; **internet:**

www.bibliobihor.ro; www.varad.ro; https://varadbiblioteca.blogspot.com. **Szerkesztőbizottság:** Fried Noémi Lujza, Máté Zsófia, Tóth Hajnal. **Munkatársak:** Darabont Éva tördelőszerkesztő, Megyesi Antónia olvasószerkesztő-korrektor; Barabás Zsuzsa, D. Mészáros Elek, Dérer Ferenc, Kocsis Csaba, Molnár Judit, Szóke Ferenc, Tóth Ágnes. Készült a Litera Print Kft. nagyváradai nyomdájában. ISSN 1583-0616